

Un număr vechiu 2 lei

CURIERUL JUDICIAR

DOCTRINĂ — JURISPRUDENȚĂ — LEGISLAȚIUNE — ECONOMIE POLITICĂ — FINANȚE

Director : DIMITRIE ALEXANDRESCO

Decanul Facultății de Drept din Iași, fost Procuror-general la Înalta Curte de Casație

Prim-Redactor : EMANOIL DAN

Licențiat în drept, avocat

Redactor-proprietar : I. S. CODREANU

Licențiat în drept și științe de Stat, avocat

ABONAMENTUL

Pe an, în România. 45 lei
 6 luni 22,50
 3 luni 11,25
 Streinătate 50 lei pe an, 25 pe 6 luni

Apare de două ori pe săptămână
 sub direcțiunea unui comitet

Abonamentele se plătesc totdeauna înainte

Redacția & Administrația
 București, CALEA RAHOVEI, 5
 Lângă Palatul Justiției
 = TELEFON 16/93 =

SUMAR

— Privire asupra legii consolidărilor petrolifere, de d-l avocat N. C. Constantinescu ;

JURISPRUDENȚA :

— Curtea de casație s. I: *Moștenitorii def. V. Leontopol cu Paulina Populeanu și alții* (Clauza de întrebuințare a banilor dotali în cumpărarea de imobile, cari vor deveni dotale. — Dacă e nevoie că în actul de achiziție să se arate în mod expres că imobilul a fost cumpărat cubani dotali? Scopul transcrierii actului dotal. — Art. 1247 c. civil și 708, 712 și 722 pr. civilă).

— Tribunalul Brăila s. II: *Olga Vasilescu cu Ioana M. Condilo* (Dacă lipsa formalității publicității atrage nulitatea actului între părțile contractante? Art. 1228 c. civil și 708, 709, 710 și 712 pr. civilă);

— Judecătoria Turtucaia-Durostor: *Fănică Apostol cu Osman Checeli* (Despre vânzarea de produse, determinate în specie, cu termen stipulat pentru ridicare. — Rezilierea vânzării. Art. 1370 și 1121 c. civil), cu o Notă de d-l profesor D. Alexandresco.

Rezumatele Jurisprudenței Curții noastre de casație

— *Cas. s. I*: Autoritatea lucrului judecat. — Calitatea părților. — Filațiune. — Stabilirea ei în acțiunea posesorie. — Dacă poate fi opusă și în acțiunea de revendicare? (Art. 1201 c. civ.).

— *Casație s. II*: Fals. — Certificat plăsmuit. — Intrebuințarea acei certificate, pentru a fi înscris la un examen. — Neatingerea scopului. — Existența delictului. — Art. 126 c. penal.

— *Casație s. III*: Societate în comandită simplă. — Desfacerea ei. — Proces pendinte. — Răspunderea comanditarului. — Menținerea lui în proces. — Art. 117 c. comercial.

PRIVIRE

asupra

LEGII CONSOLIDĂRII PETROLIFERE

Deși în ședința Senatului din 9 Mai 1913, d-l Take Ionescu, atunci Ministru de Interne, declară: «Am ținut să se știe că pentru noi legea din 1904 nu poate să rămână în vigoare, fără a fi un adevărat *dezastru* și vedeți, insist asupra cuvântului «dezastru» pentru cea mai importantă dintre industriile noastre», totuși, noua lege a consolidărilor petrolifere, care se votă în acele clipe, nejustificat grăbite, n'a evidențiat prin ce anume noi dispozițiuni ale ei, a putut înlătură calificativul de «adevărat dezastru», aruncat legi vechi.

Dimpotrivă, privite sub raportul conținutului și al efectelor, prima lege de consolidare, alcătuită din 21 articole, apare mai completă ca cea din 1913, care a abandonat chestiunea regimului economic al exploatărilor petrolifere, cuprinsă în

art. 19 din legea veche, regim socotit atunci de unii exploatatori ca un adevărat dezastru pentru ei, și a edictat prin 79 de articole, o serie de dispozițiuni, cari se referă numai la regimul juridic (consolidarea dreptului de exploatare) al exploatării petrolului.

Enunțându-se ca o modificare esențială și ca o completare desăvârșită a vechi legi, în partea procedurală a consolidării drepturilor de concesie petroliferă, legea cea nouă era așteptată cu nerăbdare de concesionari și mai ales de lumea juridică, care nădăjduia, cu drept cuvânt, după nouă ani de aplicare a legi petrolului din 1904, să vadă diminuând-se numărul interpretărilor atât de variate și al controverselor atât de stăruitoare în această materie.

Spre decepția tuturor însă, legea din 1913 în afară de câteva dispozițiuni privitoare la măsurarea parcelelor (eludate mai totdeauna) și la gajul petrolifer, complică procedura de urmat în consolidare, nu atingă regimul economic, pentru care se simțea atunci nevoia ei și lasă deschis același câmp de incertitudine, controversă și îndelungate pricepi.

Dovada acestor afirmațiuni o face numărul considerabil al proceselor de consolidări petrolifere, pendinte astăzi la Curțile de Apel, cari au ajuns aproape instanțe de apel numai pentru materia petrolului. E suficient, de altfel, să se arunce o privire asupra jurisprudențelor colectate prin multă muncă în două prețioase volume, din 1912 și din 1913, ale d-lui N. G. Marinescu, avocat al Statului, pentru că oricine să constate în adevăr, că în nici o altă materie nu s'au emis opinii așa de schimbătoare la fiecare pas, ca în consolidările petrolifere.

Și cu multă plăcere, dar fără curiozitate, am văzut că d-l avocat Marinescu a pus sub presă un nou volum de jurisprudențe, așteptat de lumea petrolului cu mare nerăbdare, căci am fost avizați că în acest al treilea volum, d-sa a colectat alte noi interpretări și soluțiuni date de instan-

tele judecătorești, cari răstoarnă multe din cele date până acum.

Faptul nu poate decât să vatăme interesele celor cari se îndeletnicesc cu petrolul.

Legea e datoare aici să dea concesionarilor siguranța, liniștea și ordinea în industria petrolului, un mai mare avânt prin atragerea capitalurilor române și străine, căci netăgăduit este că exploatarea petrolului este unul din izvoarele cele mai importante de bogăție, conținută de pământul țării noastre.

Nu rareori auzi strigătul, că trebuie făurită o altă lege clară și complectă și nu sunt încă trei ani dela promulgarea celei noi.

Trăind și profesând în centrul regiunii petrolifere din Prahova, am avut prilegiul să examinez, să susțin și să văd soluționându-se în petrol multe probleme.

Mi-am luat curajul de a scri și promite să dau la iveală în numerile următoare ale acestei reviste, diferite cestiuni omise de legiuitor, incomplete tratate, controversate în jurisprudență, etc. odată cu un studiu obiectiv asupra materiei respective, în credința că numai pe această cale a cercetării amănunțite și continue, din partea tuturor, a problemelor juridice ivite în consolidările petrolifere, putem să ne ridicăm la justa lor înțelegere și rezolvare și putem să contribuim, cât de puțin, la crearea siguranței și ordinii în industria petrolului, pe care n'o poate da decât o lege cât mai alăturată de perfecțiune, o lege complectă, lămurită, fără câmp de interpretare, ci de strictă aplicare.

Vom fi satisfăcuți dacă pe acest teren, vom fi putut contribui cât de puțin cu micile noastre puteri.

N. C. CONSTANTINESCU

advocat, Bordeni-Prahova

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE. I

Audiența de la 5 Febr. 1916

Președinția d. lui C. R. MANOLESCU Președinte

Moștenitorii def. Leontopol cu Paulina St. Populeanu și alții

Dotă — bani dotali — Clauza de întrebuițare a lor în cumpărare de imobil care va deveni dotal — Dacă o nevoie ca în actul de achiziție a imobilului să se arate în mod expres că imobilul a fost cumpărat cu bani dotali? — Transcrierea actului dotal — Scopul transcrierei — Terți — (Art. 1247 cod civil; art. 778, 741 și 722 pr. civil).

1. Când soția cumpără în parte cu bani dotali, conform clauzei din contractul dotal, un imobil, acel imobil devine dotal, pentru acea parte, chiar dacă în contra stipulațiunii din actul dotal, cu acei bani s'a cumpărat mai întâi creanța ipotecară asupra acelui imobil, creanță care a fost în urmă depusă drept preț al imobilului, întrucât această rea întrebuițare a banilor dotali n'a fost anulată de femeia înzestrată sau de moștenitorii ei, singurii în drept a o cere conform art. 1255 c. civil.

2. Nici art. 1247 c. civil, nici veriun alt text de lege nu cere condiția ca în actul de achiziție să se menționeze în termeni expresi și formali că imobilul a fost cumpărat cu bani dotali, pentru ca acel imobil să devie dotal, ci este suficient ca, din orice alte acte și împrejurări să se constate că imobilul a fost cumpărat cu bani dotali și că o asemenea întrebuițare a banilor dotali este prevăzută în contractul matrimonial; iar interesul terților, de a cunoaște dacă imobilul cumpărat de femeia devenit dotal, este garantat prin transcrierea în registru de foi dotale a actului dotal care conține clauza întrebuițării banilor dotali.

3. Transcrierea actului de achiziție în care s'ar face mențiunea că imobilul a fost cumpărat cu bani dotali, nu are de scop decât a aduce la cunoștința terților transfertul proprietății, iar nu de a imprima imobilului caracterul dotalității, caracter care nu poate să rezulte decât din stipulațiunile cuprinse în actul dotal.

Decizia No. 91/916. — Respinse recursurile făcute de Moștenitorii Leontopol și Paulina Populeanu și alții contra decizii Curții de apel București secția I No. 221/914,

Curtea,

Ascultând citirea raportului făcut în cauză de d-l consilier V. Bossy;

Pe d-nii avocați Tache Ionescu și N. Titulescu în dezvoltarea motivelor de casare din recursul Moștenitorilor Leontopol;

Pe d-nii avocați N. Miteșcu și Em. Pantazi în combaterea acelor motive și dezvoltarea motivelor din recursul d-nei Paulina Populeanu; și

Pe d-l Consilier Procopescu, locuitor de Procuror General în concluziuni pentru respingerea recursului făcut de Moștenitorii def. Leontopol și pentru admiterea recursului făcut de Paulina Populeanu ș. a.

Deliberând.

Având în vedere decizia supusă recursului, din care se constată că, Paulina Populeanu și Luisa Téletmaque, constituindu-și dotă partea fiecăreia din casa părintească, situată în București și acea casă vânzându-se pentru esire din indiviziune, părțile din preț convenite lor, adică 35.000 lei pentru fiecare, au fost depuse la Casa de depuneri, ca bani dotali; că, după ce obțin autorizarea tr. bunului, ambele surori cumpără cu acei bani dotali, — la care se adaugă și 6.000 lei bani parafernali ai defunctei Luisa Téletmaque — creanța ipotecară de 13.000 lei, ce Leopoldina Gradovici avea asupra hotelului Union; că acest imobil fiind scos în vânzare de către creditorii, a fost adjudecat pe prețul de 40.000 lei asupra numitelor surori, care au depus drept preț, între altele și creanța Leopoldinei Gradovici, pe care o cumpăraseră cu bani dotali, în sumă de 70.000 lei, după cum s'a arătat mai sus; că adjudecările, devenind astfel proprietate asupra hotelului Union, au cerut, în anul 1897, dela Creditul urban din București, un supliment de împrumut care le-a fost acordat, considerându-se imobilul ca parafernal, iar în anul 1899, prin actul autentificat la No. 6568 din 1899 de tribunalul Jfov, secția de notariat, au vândut acel imobil lui Velizarie Leontopol, pe prețul de 735.000 lei, dintre care 39.000 lei datorau către Credit, iar restul 345.000 lei, răspuns în mânele vânzătoarelor;

Având în vedere că mai târziu Paulina Populeanu și moștenitorii defunctei Luisa Téletmaque, au chemat în judecată pe moștenitorii defunctului Velizarie Leontopol, cerând să se anuleze, în parte, vânzarea hotelului Union, pe motiv că acei 7.000 lei, din bani cu care fusese cumpărat hotelul, erau dotali, astfel că imobilul

devenise dotal pentru parte și deci nu putea fi vândut în întregime, fără observarea formelor legale în materie de dotalitate;

Că, înaintea Curții de apel, moștenitorii Leontopol au invocat patru mijloace de apărare și anume:

1° Că imobilul este parafernă, de oarece a fost cumpărat la licitație publică cu bani parafernali, întrucât creanța Leopoldinei Gradovici nu avea caracterul dotalității;

2° Că chiar dacă s'ar admite că a fost cumpărat în parte cu bani dotali, imobilul nu a devenit dotal nici pentru acea parte, de oarece în ordonanța de adjudecare nu se face mențiune că s'a cumpărat cu bani dotali;

3° Că, chiar dacă a devenit dotal pentru o parte, imobilul a putut fi înstrăinat fără nici o formalitate de oarece a înlocuit casa părintească constituită dota, care conform actelor dotale, putea fi înstrăinată fără nici o formalitate; și

4° Că în tot cazul partea pentru care imobilul a devenit dotal, este de 7.000 lei, iar nu 7/4, cum au cerut reclamantii și a admis tribunalul.

Având în vedere că Curtea de apel a respins primele trei mijloace de apărare, hotărând că imobilul a devenit dotal *pro parte* și a admis pe cel de al patrulea mijloc de apărare, recunoscând reclamamenților dreptul la o porțiune în valoare de 70.000 lei;

Că, în contra deciziei Curții de apel, au făcut recurs, pe deoparte, moștenitorii Leontopol, pentru mijloacele de apărare ce le-au fost respinse iar pe de altă parte, Paulina Populeanu și moștenitorii Luisei Téémaque, pentru mijlocul de apărare admis relativ la valoarea părții dotale din imobil.

În ce privește recursul făcut de moștenitorii Leontopol:

Asupra motivului I de casare:

«Violarea art. 1247 c. civ. și a principiilor în materie de dotalitate și de reintrebuințare

«Am susținut înaintea Curții de București, că hotelul Union nu a putut deveni dotal deoarece, deși creanța Gradovici, care s'a depus între altele, drept preț a fost cumpărată în parte cu bani dotali, totuș această creanță n'a devenit dotală, reintrebuințarea la care servise achizițiunea ei fiind nulă, față de stipulațiunea foilor zestre ale d-nei Téémaque și Populeanu, cari nu îngăduiau altă reintrebuințare decât aceea în imobile sau efecte publice. Curtea constată, în fapt, că reintrebuințarea banilor dotali ai întimaților, este contrară contractului lor de căsătorie și în consecință decide în drept că această reintrebuințare este nulă, dar adaugă că această nulitate nefiind de ordine publică nu poate fi invocată decât de femeia măritată și de moștenitorii ei. Judecând astfel, Curtea violează atât art. 1247 c. civ. cât și textele și principiile în materie de dotalitate și de reintrebuințare.

«În adevăr, când e vorba de a se ști dacă un bun prezintă sau nu caracterul dotal, terțiul față de care se excipă dotalitatea nu poate fi împiedicat de a discuta valoarea actului, care imprimă dotalitatea bunului în chestiune, pentru că, între altele, scoaterea unui bun din circulațiunea este mai mult decât un mijloc de protecțiunea a unui incapabil este o măsură gravă care atinge creditul public, deci trebuie discutată de toate părțile interesate, pentru că la fiecare reintrebuințare se apreciază caracterul dotal al bunului dobândit și odată dispărut, acest caracter nu poate reinvia și, în fine, pentru că femeia nu poate prin tăcerea ei să întindă dotalitatea în limite mai largi decât acele voite de legiuitor. Acesta prin art. 1247, dispune că nemisătorul câștigat cu bani dotali, în timpul căsătoriei, nu devine dotal decât dacă s'a stipulat în contractul de căsătorie asemenea întrebunțare a banilor dotali. A permite dar femeii măritate ca, prin tăcerea ei să imprime dotalitatea unui bun dobândit cu bani dotali — dar în contra prevederilor foii dotale, cum este în speță — înseamnă a decide că înaintea ei trebuie să se plece până și legea. Și, în adevăr, a permite cum a judecat Curtea, de a se continua dotalitatea și sub forma interzisă de lege și

de contracte înseamnă a admite o dotalitate ocultă, deci a se viola și art. 123 c. civ. și art. 716 pr. civ.»

Având în vedere că, pentru a respinge mijlocul de apărare, care formează baza acestui motiv de casare, Curtea de apel constată că creanța Gradovici, care a fost depusă între altele drept preț al hotelului Union, a fost cumpărată cu bani dotali, astfel că acel imobil a devenit *pro parte* dotal și deci nu putea fi vândut lui Leontopol, fără îndeplinirea formalităților;

Că, actul dotal al reclamantelor Paulina Populeanu și Luisea Téémaque prevede că banii proveniți din vânzarea părților indivize ce si-au constituit dotă în imobilul din calea Victoriei No. 1, să poată fi întrebunțati în cumpărare de efecte publice sau de imobile; că, prin urmare cei 70.000 lei proveniți din vânzarea acelui imobil, fiind întrebunțati pentru cumpărarea hotelului «Union» acest imobil a devenit dotal pentru acea parte; Considerând că, prin acest mod de a judeca, instanța de fond a făcut o justă aplicațiune a art. 1247 c. civ.,

Că, în adevăr întrebunțarea banilor dotali în cumpărarea de imobil, a fost făcută în conformitate cu stipulațiunile din actul dotal și deci imobilul cumpărat a devenit dotal pentru acea parte;

Că, dacă, în cursul timpului banii dotali acei 70.000 lei au suferit transformări prin aceea că cu ei s'a cumpărat creanța ipotecară a Leopoldinei Gradovici care a fost depusă drept preț al imobilului Union, acea reintrebuințare a banilor dotali, chiar dacă a fost contrară stipulațiunei din actul dotal, n'a fost anulată de femeia înzestrată sau de moștenitorii ei, singuri în drept de a o cere, conform art. 1253 c. civ.;

Că ceea ce trebuie să se aibă în vedere spre a se ști dacă imobilul Union a devenit dotal, este dacă a fost cumpărat cu bani dotali și dacă o asemenea întrebunțare a banilor a fost stipulată prin contractul de căsătorie;

Că, în speță, ambele aceste condițiuni sunt întrunite și deci acest prim motiv de casare este nefondat

Asupra motivului II de casare:

«Exces de putere, violarea principiilor în materie de dotalitate și de reintrebuințare. Am susținut înaintea Curței că, dacă, prin imposibil imobilul Union ar fi fost cumpărat cu bani dotali, totuș el n'a devenit dotal actul de achiziție ne cuprinzând mențiunea că a fost dobândit cu prețul unui alt imobil dotal vândut și în reintrebuințarea acestuia Curtea decide contrariul, pornind dela ideea că în lipsa unui text de lege, justiția nu poate cere o asemenea formalitate; că, în orice caz terți sunt vestiți prin contractul de căsătorie; că, în fine, sunt în speță, elemente din cari se putea deduce dotalitatea. Or, necesitatea mențiunei în actul de achizițiune al imobilului că el se dobândește cu bani dotali și în reintrebuințare, derivă din principii generale și din interesul securității publice independent de un text formal. De aceea, doctrina franceză, când cere o asemenea mențiune sub regimul dotal și în lipsa unor texte corespondente art. 1434 și 1435 dela comunitate, invoacă interesul terților ca temel al exigenței sale. Deasemenea argumentul Curței din București că terți sunt vestiți prin contractul de căsătorie asupra dotalității, își pierde întreaga lui valoare, din moment ce se decide — cum a făcut Curtea prin deciziunea de față — că reintrebuințarea făcută în ciuda stipulațiunilor contractului de căsătorie imprimă totuș bunului dobândit dotalitatea, dacă femeia dorește aceasta și nu ridică nulitatea reintrebuințării ceea ce echivalează cu o modificare a contractului matrimonial posterior căsătoriei. În fine elementele de control ale dotalității s'oaase de aiurea decât din actul de achizițiune al imobilului ce se pretinde dotal, la care se referă Curtea, nu numai că sunt inoperante în drept dar își pierd și ele valoarea față de indoita constatare a Curței, că V. Leontopol e de bună credință și că d-nele Populeanu și Téémaque au ipotecat hotelul Union Creditului urban din București ca imobil parafernă, ceea ce reaua credință neputându-se presupune până la dovada ei, înseamnă că s'au prevalat sigure de nu-

litatea reintrebuinării făcută cu creanța Gradovici, deci de parafernalityatea în întregime a imobilului. Așa fiind, cum se poate susține că Leontopol nu poate invoca nulitatea unei reintrebuinări, mărturisită deja de femeile măritate, azi intimat, și mai ales cum se poate susține că el a fost vestit de dotalityate prin dosarul Creditului, la care îl trimetea actul lui de achizițiune și care respiră parafernalityatea dela prima filă la ultima?»

Având în vedere că, în al doilea rând, moștenitorii Leontopol au pretins că, chiar dacă hotelul Union a fost cumpărat și cu bani dotali, totuși el nu devenit dotal pentru cea parte, de oarece în actul de achiziție, ordonanța de adjudecare, nu se face mențiune că a fost dobândit cu bani dotali;

Considerând că, nici art. 1247 c. civ., nici vre-un alt text de lege nu cere condiția că în actul de achiziție să se menționeze în termeni expresi și formali că imobilul a fost cumpărat cu bani dotali, pentru ca imobilul să devie dotal, ci este suficient ca, din orice alte acte și împrejurări, să se constate că imobilul a fost cumpărat cu bani dotali și că o asemenea întrebuintare a banilor dotali este prevăzută în contractul matrimonial;

Considerând că interesul terților de a cunoaște dacă imobilul cumpărat de femeie a devenit dotal, este garantat prin transcrierea în registrul de foi dotale a actului dotal, care conține clauza întrebuintării banilor dotali;

Că, pe lângă aceasta, transcriptia actului de achiziție, în care s'ar face mențiune că imobilul a fost cumpărat cu bani dotali, nu are de scop decât de a aduce la cunoștința terților faptul proprietății iar nu de a imprimă imobilului caracterul dotalityții, care nu poate să rezulte decât din stipulațiunile caprinse în actul dotal;

Considerând că, în speță, Curtea de apel constată că, chiar dacă s'ar cere o asemenea mențiune în actul de achiziție, ea este făcută prin aceea că în ordonanța de adjudecare se specifică că Paulina Populeanu și Luisa Té émaque au depus drept preț, între altele, actul de ipotecă prin care I. N. Gradovici se împrumută dela Leopoldina Gradovici cum și actul de subrogație prin care aceasta subroagă pe numitele adjudecator în toate drepturile ce le are prin actul de ipotecă dela I. N. Gradovici;

Că, în actul de subrogație se prevede în termeni formali că creanța Leopoldinei Gradovici a fost cumpărată cu 70000 lei, bani dotali aflați la Casa de Depuneri;

Că, instanța de fond constată că acea mențiune este suficientă pentru a aduce la cunoștința terților origina banilor cu cari s'a cumpărat hotelul Union;

Considerând că, această constatare a instanței de fond, din care rezultă că terții au fost puși în măsură să cunoască proveniența banilor cu care femeia a cumpărat imobilul, este o chestie de apreciere a instanței de fond, întru cât legea nu cere ca mențiunea să fie făcută în termeni sacramentali;

Că, prin urmare, din toate aceste puncte de vedere, motivul de casare este nefondat.

Asupra motivului III de casare:

«Exces de putere, violarea art. 1164 c. civ., nemotivare. Am susținut în fața Cărtii de București, că dacă prin extraordinar primele noastre mijloace de apărare se resping imobilul Union chiar dotal, înlocuind prin reintrebuințare, un alt imobil, a cărui alienare fără formalități, eră permisă prin contractul de căsătorie, e și el alienabil, fără formalități. Curtea admite această argumentare, însă adaugă că, deoarece V. Leontopol n'a făcut el reintrebuințarea celor 70000 lei, potrivit contractului de căsătorie, achizițiunea lui până la concurența acestei sume e nulă. Curtea n'a putut ajunge la o asemenea concluzie decât prin exces de putere, prin înlăturarea dovezilor noastre, fără nici o motivare și mai ales prin felul greșit în care socotește că trebuie făcută dovada îmbogățirii femeii dotale și care, dacă ar fi exact, ar duce indirect la protecțiunea parafernei în același chip ca și a averii dotale».

Considerând că, obiecțiunea moștenitorilor Leontopol, că vânzătoarele s'au folosit de prețul ce au primit, Curtea de apel o respinge ca nedovedită, pentru motive pe care le arată anume prin decizia sa;

Considerând că, această constatare că vânzătoarele s'au folosit de prețul primit, constituie o chestiune de apreciere a probelor, care fiind motivată, nu poate fi supusă controlului acestei Inalte Curți, întrucât nu s'a comis exces de putere sau denaturare de acte;

Că, prin urmare, fiind nefondat și acest ultim motiv de casare din recursul moștenitorilor Leontopol, acest recurs caută să fie respins

În ce privește recursul făcut de Paulina Populeanu și de moștenitorii defunctei Luisa Té émaque:

Asupra unicului motiv de casare invocat:

«Violarea art. 1247 c. civil, greșită interpretare a art. 1236 c. civ și exces de putere. Instanța de fond, deși constată că imobilul hotel Union a fost cumpărat de d-nele Paulina Populeanu și Luisa Té émaque, la licitație publică, cu suma de 400000 lei, din care 70000 lei bani dotali, iar restul bani parafernali, și că prin urmare, imobilul astfel cumpărat a devenit în parte dotal, în virtutea clauzei de întrebuintare din actele lor dotale, totuși când e vorba să stabilească porțiunea dotală din imobil, nu admite porțiunea cerută de noi de 7/40 părți din imobil, ci ne recunoaște o porțiune reprezentând o valoare de 70000 lei, pe motiv că reintrebuințarea trebuie să procure femeii numai echivalentul imobilului înstrăinat, căci altfel s'ar mări dota în timpul căsătoriei. Judecând astfel, Curtea de apel cu exces de putere interpretează greșit art. 1236 c. civ și violează art. 1247 c. civ., întrucât imobilele cumpărate cu bani dotali în virtutea unei clauze de întrebuintare, devin dotale în porțiune cu banii dotali și creșterea naturală a valorii imobilelor—plus-valuta trebuie să profite porțiunii dotale din imobil, după cum profită porțiunii parafernale. Regula de drept, care interzice mărirea dotei în timpul căsătoriei, nu se aplică decât la augmentarea, care este rezultatul unei convențiuni dar nu și la creșterea naturală și independentă de voința părților».

Având în vedere că, Curtea de apel, după ce stabilește că imobilul hotel Union a fost cumpărat la licitație publică de Paulina Populeanu și Luisa Té émaque, cu suma de 400000 lei, din care 70000 lei bani dotali, iar restul parafernali, și deci a devenit dotal în parte, recunoaște sus numitelor dreptul la o porțiune în acel imobil în valoare de 70000 lei, ce reprezintă dota ce dănsese și-au constituit la trecerea lor în căsătorie;

Că, recurenții pretindeau, la Curtea de apel, să li-se recunoască dreptul la o valoare ce reprezintă proporția dintre prețul de 400000 lei, cu care dănsese au cumpărat imobilul și bani dotali de 70000 lei, adică proporția de 7 din 40 părți din valoarea imobilului, ceea ce ar face o sumă cu mult superioară acelei de 70000 lei;

Considerând că, în speță, nu este vorba de o dotă care constă într-o cotă-parte dintr'un imobil, pentru ca să profite dotei sporul de valoare a imobilului, ci de o sumă fixă de 70000 lei, cu clauză de reintrebuințare;

Că, vânzarea hotelului Union a fost anulată de Curtea de apel, pe motiv că cumpărătorul Leontopol, în loc să depună acei 70000 lei, bani dotali, la Casa de depuneri pentru a se cumpăra efecte publice sau un alt imobil, cum prevedea actul dotal pentru imobilul din calea Victoriei, a răspuns acea sumă în mânele vânzătoarelor;

Considerând că, scopul inalienabilityții dotale este de a asigura femeii dota intactă la disoluțiunea căsătoriei;

Că, în specie, dota recurențelor fiind de 70000 lei, inalienabilitytea dotală nu putea fi invocată pentru anularea vânzării decât în limita dotei garantată prin acea inalienabilityte;

Că, prin urmare, numai acei 70000 lei au fost rău plătiți de cumpărător în mânele vânzătoarelor, și că, prin urmare, acestea nu pot avea drept decât la suma de 70000 lei, reprezentând dota lor, care va urma să fie depusă la Casa de depuneri, conform actului dotal;

Că, în consecință, și acest recurs cată a fi respins ca nefondat.

Pentru aceste motive, respinge etc.

TRIBUNALUL BRĂILA SECȚIA II

Audiența de la 15 Septembrie 1915

Președenția d-lui C. DUMITRESCU, Judecător

Olga C. Vasilescu cu Ivanca M. Condilo

Contract de căsătorie — Formele autentificării — Forma publicității — Părți contractante. — Terții. — Dacă lipsa formalității publicității, atrage nulitatea actului între părțile contractante. — Art. 708, 709, 710 și 712 pr. civ. și 1228 c. c.

1. *Formele prevăzute de procedura civilă prin art. 708, 709, 710 și 712 pentru formațiunea contractului de căsătorie, sunt unele autentice cerute pentru existența contractului între părțile contractante, iar altele pentru publicitatea lui, cerute pentru a-l face opozabil terților.*

2. *Art. 1228 c. c. privitor la validitatea contractului de căsătorie, îmbrățișând toate ipotezile în care contractul de căsătorie urmează a-și produce efectele sale, adică între părțile contractante și față de terțiile persoane, acest articol, trebuie înțeles în sensul că el prescrie sub pedeapsă de nulitate a contractului de căsătorie între părțile contractante, numai lipsa formelor autentificării contractului iar nu și cea a publicității lui, și că această formalitate care nu este autentică, este cerută sub pedeapsă de nulitate, numai pentru garanțarea terțiilor, fără ca lipsa ei să atragă nulitatea actului.*

Tribunalul.

Având în vedere acțiunea pornită de d-na Olga C. Vasilescu contra d-nei Ivanca M. Condilo, care are de obiect anularea ordonanței de inscripțiune No 31/912, a ipotecii legale luată asupra imobilului dupe izlazul orasului Brăila azi com. Cogańniceanu, pentru asigurarea dotei sale constituită prin actul dotal autentificat de acest tribunal la No 253/83;

Având în vedere că reclamanta cere a-se declară ca nulă vorbita ordonanță de inscripțiune, pentru motivul că actul dotal în baza căruia ea s'a luat, este la rândul său nul din cauză că nu s'a transcris în registrul de foi dotale nulitatea fiind pronunțată de art. 1228 c. c.

Având în vedere că din contractul de căsătorie autentificat de acest tribunal la No 253/83, se constată că reclamanta si-a constituit dota la trecerea sa în căsătorie cu M. Condilo suma de lei 4000 dintre care lei 3000 în bani, restul în trusou;

Că, acest act n'a fost transcris în registrul tribunalului;

Având în vedere, că pârâta pentru asigurarea dotei sale la 3 Februarie 1912 a obținut inscripțiunea ipotecii legale asupra imobilului mai sus arătat, proprietatea sotului său, azi înțecat din viață;

Că vorbitul imobil în urmă ajungând proprietatea reclamantii, aceasta a intentat contra pârteii, acțiunea de față prin care tinde la anularea inscripțiunii ipotecii legale luată asupra imobilului, pentru motivul arătat;

Considerând că în specie făgăduindu se existența și validitatea contractului de căsătorie, între părțile contractante pentru că-i lipsește formalitatea transcrierii, urmează a examina cari sunt condițiunile necesare pentru existența și validitatea unui contract de căsătorie între părțile contractante, pentru a vedea dacă formalitatea transcrierii unui contract de căsătorie, în registrul tribunalului, constituie o formalitate cerută pentru însăși existența și validitatea sa între părțile contractante;

Considerând că inscripțiile întocmite pentru a servi de probă sunt actele sub semnătură privată și actele autentice, iar din punctul de vedere al formii necesare pentru îndeplinirea actului, actele juridice sunt consensuale, care n'au nevoie de forme determinate pentru for-

mațiunea lor, consimțământul singur fiind suficient, pentru existența lor, și solemne, pentru formațiunea cărora consimțământul nu este suficient, ci mai trebuie și forma exterioară fără de care actul nu există. Contractul de căsătorie fiind un act solem, pentru existența lui deci, între părțile contractante, mai trebuie pe lângă consimțământul acestora ce actul constată și înțrebuințarea unei forme specială organizată de lege, care este forma autentică, dată de autoritățile competente de a autentifica actele, pentru care legea cere forma autentică;

Că apoi contractul de căsătorie urmând a-și produce efectele sale și față de terții în privința bunurilor ce el cuprinde, el este supus și formalității publicității, adică toate contractele de căsătorie pentru a fi opozabile terțiilor, trebuiesc trecute în urma unei cereri, într'un registru ce se ține la grefa fiecărui tribunal (transcriere specială), iar dacă dota cuprinde nemiscătoare, contractul se va transcrie și la tribunalul locului unde ele sunt așezate (transcriere de drept comun);

Considerând că formele dupe care trebuiesc făcute contractele de căsătorie fiind cele arătate de art. 708, 709, 710 și 712 pr. civ., iar în specie cerându-se anularea contractului de căsătorie deoarece-i lipsește formalitatea transcrierii, în cazul acesta, în vedere că această formalitate este o formalitate a publicității contractului de căsătorie, cerută pentru a-l face opozabil terțiilor, cele lalte formalități sunt prin urmare privitoare la autenticitatea contractului create pentru a asigura contractului de căsătorie, puterea probatorie și executorie între părțile contractante;

Că odată stabilit rostul formalității transcrierii contractului de căsătorie ca condiție pentru existența și validitatea acestui contract, întrebarea care se pune în legătură cu soluțiunea procesului, este cea de a-se ști, care este înțelesul art. 1228 c. c., dupe care convențiunile matrimoniale trebuiesc făcute prin tribunal mai înainte de celebrarea căsătorii, după formele stabilite în codicele de procedură sub pedeapsă de nulitate, pentru a vedea dacă lipsa acestei formalități, atrage nulitatea însuși a actului dotal, nu numai față de terțiile persoane, în interesul cărora ea este organizată, dar și față de părțile contractante;

Considerând că formele prevăzute de procedura civilă pentru facerea contractului de căsătorie fiind unele autentice create pentru existența și validitatea contractului între părțile contractante iar altele în interesul terțiilor, formalitatea publicității nu poate fi socotită ca constituind o formă autentică, astfel ca și de la îndeplinirea acesteia să atârne existența și validitatea contractului de căsătorie între părțile contractante, lipsa ei, având ca efect numai de a face inopozabil și deci inexistent contractul matrimonial ca act dotal, față de terțiile persoane;

Că, întradevăr, lipsa formalității publicității putând fi o cauză de nulitate a contractului de căsătorie, numai în cazul când ea ar fi socotită că este o formă autentică, în vedere însă că formalitățile autentificării contractului de căsătorie necesare pentru a-l face existent, trebuiesc a fi îndeplinite chiar în momentul când actul se autentifică și deci ia naștere și mai înainte de celebrarea căsătorii, formalitatea publicității nu poate fi considerată că constituie o formă autentică, de oarece ea se poate îndeplini, pentru a-și putea produce efectele sale și după celebrarea căsătorii;

Că de acea art. 1228 c. c. privitor la validitatea contractului de căsătorie, îmbrățișând toate ipotezile în care contractul de căsătorie, urmează a-și produce efectele sale, adică între părțile contractante și față de terțiile persoane, acest articol, trebuie înțeles în sensul că el prescrie, sub pedeapsă de nulitate a contractului de căsătorie între părțile contractante, numai lipsa formelor autentificării contractului, iar nu și cea a publicității lui și că această formalitate care nu este autentică, este cerută sub pedeapsă de nulitate numai

pentru garantarea terțiilor, fără ca lipsa ei să atragă nulitatea actului;

Că prin urmare formalitatea transcrierii contractului de căsătorie fiind creată numai în interesul terțiilor, lipsa ei are de efect de a face neopozabil contractul, ca act dotal față de terțiile persoane, cari ar fi dobândit drepturi asupra averii dotale;

Având în vedere că în specie dupe ce pârâta prin ordonanța de inscripție a cărei anulare se cere și-a garantat creanța sa dotală prin ipoteca legală luată asupra imobilului fostului ei soț în urmă proprietatea acestui imobil s'a transmis reclamantei;

Că în vedere, că imobilul grevat de ipotecă a fost proprietatea fostului soț al pârâtii, iar ipoteca a fost constituită pentru garantarea executării obligațiunii acestuia de a restitui dota primită și despre care reclamanta prin efectul publicității ipotecii, a putut lua cunoștință cu ocaziunea dobândirii imobilului grevat, trebuie a examina dacă ipoteca legală luată de pârâtă, a încetat de a mai exista după proprietatea imobilului grevat cu această sarcină a trecut la reclamantă, prin faptul că contractului de căsătorie, care a servit ca bază acestei ipotecii, îi lipsește formalitatea publicității;

Considerând că din moment ce contractul de căsătorie, creanța în baza căreia s'a luat inscripția ipotecară legală, a avut ființă între părțile contractante, ca act dotal, de aci urmează că el trebuie să-și producă toate efectele sale cu privire la validitatea inscripțiunii ipotecare legale, adică că imobilul a rămas grevat de această ipotecă; că ipoteca grevând deci în mod valabil, imobilul atâta timp cât el s'a aflat în proprietatea fostului soț al pârâtii, ea urmează ca și după ce imobilul a trecut în proprietatea reclamantii să și producă toate efectele în privința imobilului, grevat de asemenea sarcină, și care constau, din conferirea pârâtii a dreptului de a fi plătită cu preferință asupra imobilului grevat, și de a-l urmări în orice mână ar trece el (dreptul de preferință și de suită);

Că așa fiind, obligațiunea fostului soț al pârâtii, garantată prin ipoteca luată asupra imobilului său transmitându-se reclamantii prin efectul validității contractului de căsătorie între părțile contractante, odată cu proprietatea imobilului, reclamanta nu poate invoca lipsa formalității publicității contractului de căsătorie, în baza căruia s'a luat inscripția ipotecară legală, pentru a obține anularea inscripțiunii, ea ne fiind o terță persoană în care calitate numai s'ar putea prevala de lipsa transcrierii actului dotal, ci succesoarea fostului soț al pârâtii, ținută ca și acesta ca să execute obligațiunea sa care rezultă din contractul de căsătorie, garantată prin ipoteca care grevează imobilul său, în această calitate reclamanta nu poate ridica cu privire la validitatea contractului de căsătorie, de cât excepțiunile pe care le-ar fi putut ridica și autorul ei fostul soț al pârâtii. Ori cum acesta nu s'ar fi putut prevala de lipsa formalității publicității contractului de căsătorie în baza căruia s'a luat inscripția ipotecară pentru a obține nulitatea lui ca act dotal, de asemenea nici reclamanta nu poate face aceasta;

Pentru aceste motive redactate de d-l Const. Dămătescu, judecător de sedință Tribunalul respinge etc.

Judecătoria Ocolului Turtucaia-Durostor

Audiența dela 9 Octombrie 1915

Carte de judecată comercială No. 399

Vânzare de produse — Stipularea unui termen pentru ridicarea lor. — Rezilierea de drept a vânzării. — Art. 1370 din codul civil.

Vânzarea unui lucru determinat numai în specia sa (genus). — Punerea în întârziere. — Somație. — Ofertă reală. — Art. 1121 din codul civil.

Punerea în întârziere pentru ridicarea lucrului vândut. — Înlocuirea stipulării unui termen de ridicare — Aplicarea art. 1370 din codul civil

1. În privința vânzărilor de produse (denariate),

art. 1370 dispune, în scopul celerității operațiilor comerciale, că atare vânzări sunt reziliate de drept, în folosul vânzătorului, fără intervenția justiției și fără nici o punere în întârziere, de câte ori cumpărătorul nu ridică, la termenul stipulat, produsele cumpărate.

2. Pentru aceasta se cere însă ca părțile să fi stipulat un termen spre ridicarea produselor vândute; căci dacă un asemenea termen n'a fost stipulat, debitorul trebuie să pue în întârziere pe creditor, conform art. 1121 din codul civil.

3. De câte ori însă obligația are de obiect un corp determinat numai în specia sa (în gen), somația prevăzută de art. 1121 din codul civil produce efectele unei oferte reale.

4. Punerea în întârziere făcută printr'o somație înlocuște, într'o vânzare de produse stipularea unui termen de ridicarea lor, și face aplicabilă dispoziția art. 1370 din codul civil.

Judecata,

Asupra acțiunii comerciale de față intentată de Fănică Apostol, din Oltenița, în contra lui Osman Checeli din Turtucaia, spre a fi obligat a-i restitui suma de lei 1000 ce a primit ca arvună în comptul vânzării de 7 vagoane și jumătate de porumb;

Având în vedere că din susținerile ambelor părți din actele și lucrările state la dosar se constată în fapt următoarele: pârîtul a vândut reclamantului cantitatea de porumb în cesiune pe prețul de 13 lei suta de kgr. pentru și în comptul cărei vânzări a primit una mie lei arvună fără a fi prevăzut însă termenul predării, după cum se vede din declarațiunea dela dosar, care fiind dată pe hârtie liberă, a fost timbrată ulterior de reclamant;

Având în vedere că pârîtul recunoaște azi în instanță declarațiunea de mai sus, care, în realitate, este o vânzare de produse precum și primirea arvunei în sumă de 1000 lei, alegând însă că s'a înțeles cu reclamantul a se prezenta la predare în termen de două trei săptămâni; că acesta neprocureându-i șlep pentru predarea nici în urma somațiunii ce i-a făcut prin Poliția orașului Turtucaia, s'a crezut liberat de orice obligațiune și a revândut porumbul;

Având în vedere că, în ceea ce privește vânzările de denariate (produse), în scopul celerității operațiilor comerciale, legiuitorul a prevăzut prin art. 1370 din codul civil, că atare vânzări se consideră reziliate de drept, fără intervențiunea justiției și chiar fără punere în întârziere atunci când cumpărătorul nu ridică la termenul stipulat lucrurile cumpărate;

Că în speță, nestipulându-se, de părți, termenul de predare, urma ca debitorul (pârîtul) să pună în întârziere pe creditor (reclamant) printr'o ofertă reală, conform dispozițiilor art. 1121 din codul civil;

Considerând că, în cazul de față, obiectul obligațiunii fiind un lucru determinat numai în specia sa (genus), este de știut dacă debitorul, urma să someze pe creditor, conf. dreptului comun art. 1114 cod. civ. sau conform art. 1121 c. civ., care prevede că lucrul debit nu se consemnează, ci numai se pune la dispozițiunea creditorului spre a-l ridica (somațiunii care pentru lucrurile certe și determinate înlocuște oferta reală de plată și liberează pe debitor (Pothier, t. II, p. 577);

Considerând că, textul art. 1114 c. civ. român, spre deosebire de cel francez (art. 1257) vorbește numai de consemnațiunile de bani «nu și de lucruri», și aceasta cu drept cavânt pantrucă lucrurile nu se pot consemna în practică decât cu mare greutate și în mod cu totul costisitor; că, așa fiind, în cazul când obligațiunea are de obiect un corp determinat numai în specia lui, somațiunea prevăzută de art. 1121 c. civ. produce efectele ofertei reale (Alexandresco, t. VI, p. 572);

Considerând că punerea în întârziere, făcută printr'o somațiune (ofertă reală) înlocuște termenul nestipu-

lat într-o vânzare pentru predarea obiectului vândut, (Contră: Alexandresco, t. VIII, p. 740) cu singura condiție însă, ca termenul acordat de debitor prin somațiune să nu fie așa de scurt în cât să fie în realitate o surprindere pentru creditor și o imposibilitate materială de timp de executat, ci să fie în legătură cu uzul și obiceiul localității relativ la atari predări de cereale (art. 970 c. civ.);

Având în vedere că, astfel fiind, debitorul în lipsă de termen stipulat prin actul de vânzare și prin aceea că n'a somat pe creditor prin oficiul portăreilor, conform art. 605 și urm. din procedura civilă, nu poate invoca în favoarea sa dispozițiunile art. 1370 din codul civil, așa în cât deține pe nedrept arvuna dată de reclamant și deci urmează să i-o restituie;

Pentru aceste motive, judecata, admite în totul acțiunea, etc.

Judecător (s) Ioan I. Popovici

OBSERVAȚIE. — Este știut că condiția rezolutorie este totdeauna subînțeleasă în contractele sinalagmatiche, de câteori una din părți nu-și îndeplinește obligația sa (art. 1020 cod. civil). Art. 1365 și 1439 § 2 cuprind o aplicare a acestui principiu în materie de vânzare și de locațiune.

În asemenea caz, rezoluția contractului nu are însă loc de drept, ca în materie de condiție rezolutorie expresă, ci trebuie să fie cerută în justiție (art. 1021), principiu care se aplică atât donațiunilor cât și testamentelor care impun o sarcină donatarului sau legatarului (1).

Pentru ca rezoluția să aibă loc de drept, trebuie ca părțile să fi stipulat un pact comisor expres (art. 1367), sau ca legea să fi admis anume rezilierea de drept, după cum o admite prin art. 1370 C. civil și prin art. 67 din codul com.

Art. 1370 din codul civil, care se întemeiază pe convenția tacită a părților și care are de scop înlesnirea relațiilor comerciale, declară, în adevăr, vânzarea reziliată de drept, fără intervenția justiției și chiar fără punere în întârziere pentru lipsa ridicării din partea cumpărătorului a mărfurilor vândute, în termenul convenit de părți.

Această dispoziție excepțională se aplică numai vânzătorilor de produse (legea întrebuintează neologismul *denariate, denrées*) și altor lucruri mobile, precum: efecte publice, valori industriale, etc., și presupune fixarea unui termen prin convenție pentru ridicarea lor, căci dacă niciun termen n'a fost stipulat în această privință, părțile reintră în dreptul comun.

În Franța se discută chestiunea de a se ști dacă art. 1370 din codul civil se aplică vânzătorilor comerciale, și atât majoritatea autorilor cât și jurisprudența se pronunță, cu drept cuvânt, în sensul afirmativ. Aceeași soluție a fost admisă și la noi sub vechiul cod de comerț (2).

Astăzi chestiunea nu mai poate fi discutată față cu art. 67 urm. din noul cod de comerț.

Acest din urmă cod neprevăzând nicio dispoziție derogatorie dela principiul înscris în art. 1370 c. civil, și art. 1 din codul comercial prevăzând că codul civil se aplică acolo unde codul de comerț nu dispune, urmează, zice Curtea noastră de casație, că art. 1370 din codul civil își are aplicare și la vânzările comerciale (3).

Rezilierea de drept a contractului va aduce foloase necontestate mai cu seamă în materie comercială, pentru că vânzătorul poate, la fiecare moment, să aibă nevoie de magaziile sale, spre a pune în ele alte mărfuri în locul celor vândute.

Am arătat mai sus că art. 1370 din C. civil presupune că părțile au stipulat un termen pentru ridicarea mărfurilor vândute, fie în termeni expresi, fie în mod implicit, de exemplu, în vânzările făcute cu ramburs (4), și că cumpărătorul a lăsat să treacă acest termen fără a le ridica.

Chestiunea este însă de a se ști dacă contractul este reziliat de drept în folosul vânzătorului și atunci când, în lipsa stipulării unui asemenea termen, vânzătorul ar fi pus pe cumpărător în întârziere de a ridica marfa cumpărată și acest din urmă nu s'ar fi conformat somației ce i s'ar fi făcut în această privință.

Cartea de judecată ce adnotăm admite afirmativa și, în adevăr, în acest sens se pronunță unii autori. Iată cum se exprimă unul din ei:

«Le terme de retirement n'a pas été convenu. Le vendeur peut aussi demander la résolution du contrat, conformément aux règles générales; mais elle ne peut avoir lieu que par suite d'une sommation faite à l'acheteur. En ce cas, quelques auteurs pensent que la sommation de retirer la chose, faite à l'acheteur, doit produire le même effet que la mise en demeure qui s'opère par la seule expiration du terme fixé pour le retirement et qu'elle opère la résolution de plein droit. Suivant d'autres, l'art. 1657 (1370 cod. rom.) n'est pas applicable et les parties restent dans les termes du droit commun. La raison dela loi est la même dans les deux cas. Seulement, si le terme pour le retirement n'a pas été convenu, il est nécessaire qu'il y ait une sommation» (5).

Un alt autor zice, de asemenea:

«S'il n'y a pas eu de terme fixé, le vendeur fera sommation de prendre livraison dans un délai déterminé, et l'expiration de ce délai produira le même effet que l'expiration du délai conventionnel; car, aux termes de l'art. 1139 C. civil (art. 1079 C. civ. rom.), la mise en

(3) Cas. s. III, decizia No. 557, din 6 Noembrie 1915, prin care s'a respins recursul făcut contra unei decizii a Camerei arbitrale depe lângă Bursa din Galați. *Curierul Judiciar* din 1916, No. 13, p. 112 (rezumate).

(4) Vezi Colin et Capitant, *Cours élément. de droit civil français*, II, p. 476, 477; Laurent, XXIV, 315; C. Dijon, D. P. 72. 2. 193.

(5) Arntz, III, 1037.

(1) Vezi tom. IV, partea I, al Coment. noastre, pag. 422 și tom. IV, partea II, pag. 444 (ed. a 2-a), Cpr. Cas. rom. Bult. 1912, p. 657 și *Jurisprudența română* din 1915, No. 34, p. 530, No. de ordine 549.

(2) C. București, *Dreptul* din 1882, No. 85, p. 684.

demeure a les mêmes conséquences, soit qu'elle résulte du contrat, soit qu'elle résulte d'une sommation» (6).

Această soluție este, după părerea noastră inadmisibilă, căci dispoziția art. 1370 fiind excepțională, nu poate fi aplicată decât în cazul anume prevăzut de el. În adevăr, rezoluția contractului trebuind, în regulă generală, să fie cerută în justiție (art. 1021 cod. civil), cazurile în care ea are loc de drept sunt excepționale și nu pot fi întinse prin interpretare. Or, art. 1370 statornicind că epoca ridicării lucrului vândut să fie fixată de părți, această epocă nu poate fi fixată printr'o somație, fixarea ei neputând să atârne numai de voința uneia din părți. Cu alte cuvinte, rezoluția de drept a contractului rezultând, în specie, din intenția presupusă a părților, această intenție nu se presupune de căteori părțile n'au fixat niciun termen pentru ridicarea

(6) Duvergier (continuatorul lui Toullier), *Vente*, I, 474, pag. 582 (ed. din 1835). În acelaș sens, Troplong, *Vente* II, 679; C. Douai, Sirey; 46. 2. 252, etc. Vezi asupra acestei controverse, Dalloz, *Nouveau Code civil annoté*, IV, art. 1657, No. 13 urm.

mărfei vândute și, în asemenea caz, rezoluția vânzării nu poate să aibă loc decât după o cerere în justiție conform dreptului comun. Singurul efect al somațiunii este de a pune pe cum-părător în întârziere și de a-l face pasibil de daune către vânzător. În acest sens se pronunță, cu drept cuvânt, majoritatea autorilor (7), și aceste motive sunt destul de puternice pentru a ne face a nu admite soluția consacrată de judecătoria ocolului Turtucaia.

D. ALEXANDRESCO

(7) Vezi, în acest sens, Baudry et Saignat, *Vente*, 597; Guillouard, *Idem*, II, 632; Colin et Capitant, *op. cit.*, II, p. 476; Aubry et Rau, V, § 356, p. 143, text și n. 3 (ed. a 5-a); Massé-Vergé, IV, § 687, p. 306, nota 4; Zachariae, *Handbuch des fr. Civilrechts*, II, § 336, p. 495, nota 3 (ed. Crome) (8); Laurent, XXIV, 316; Pand. fr., v^o *Vente*, 2604; (8) Iată cum se exprimă acest din urmă autor: «Ohne kontraktliche Frist ist art. 1657 nicht anwendbar; sondern art. 1884 massgebend».

Répert. Sirey, *cod* v^o, 1960; Marcadé, VI, art. 1657, No. II; p. 300; Lyon-Caen et Renault, *Tr. de droit commercial*, III, 123; Demolombe, XXV, 545; Larombière, *Oblig.*, II, art. 1884, No. 50; Cas. fr. D. P. 80. 1. 133; Sirey, 80. 1. 217, etc.

REZUMATELE JURISPRUDENTEI INALTEI NOASTRE CURTI DE CASATIE

CASATIE S. I

Recurent Dinu St. Popa ș. a. prin d-l avocat Djuvara. Intimată Stanca Popa ș. a prin d-l avocat Leonida.

Autoritatea lucrului judecat. — Calitatea părților. — Filiațiune. — Stabilirea ei în acțiunea posesorie. — Dacă poate fi opusă și în acțiunea de revendicare? Art. 1201 c. civil.

Intanța de fond într'o acțiune posesorie neavând a se pronunța de cât asupra posesiunii exercitată de litigianți iar nu asupra dreptului de proprietate în sine, actele de proprietate și calitatea părților nu au a fi examinate decât în mod incidental și cu totul sumar și numai spre a determina natura posesiei.

Prin urmare, argumentarea instanței de fond într'o acțiune posesorie, relativ la calitatea de comoștenitori și coindivizari a părților în proces, spre a stabili natura posesiunii de indiviză, nu poate constitui autoritate de lucru judecat într'o acțiune în revendicare, unde părțile au tot dreptul să-și administreze în mod complicat probele cerute pentru a se putea rezolva direct litigiul relativ la dreptul de proprietate. (*Cas. s. I, decizia No. 45 din 22 Ianuarie 1916, prin care s'a casat sentința Trib. Dolj s. I No. 570/914*).

CASATIE S. II

Recurent Ion Dobrescu ș. a. prin d-l avocat Gh. Chiriacescu. Ministerul Public prin d-l Procuror Fr. Papp.

Fals. — Certificat plăsmuit. — Intrebuintarea aceluși certificat, pentru a fi înscris la un examen. — Neatingerea scopului. — Existența delictului. — Art. 126 c. penal.

Faptul de a se servi cu bună știință de un certificat plăsmuit, pentru a fi înscris la un examen, constituie delictul prevăzut de art. 126 c. penal, iar împrejurarea

că inculpatul nu și-a atins scopul, prin faptul că s'a observat de cei în drept că certificatul era fals și nu l'au primit nici înscris la examen, nu șterge existența delictului care a fost consumat din momentul în care inculpatul s'a servit de certificatul fals înaintea autorității competente de a-l înscrie la examen. (*Cas. s. II decizia penală No. 395 din 22 Februarie 916, prin care s'a respins recursul făcut contra sentinței Tribunalului Ilfov secția II No. 1459/915*).

CASATIE S. III

Recurent Ion Ionescu prin d-l avocat Al. Macedonschi. Intimați N. Meran prin d-nii avocați N. Ignat și Cesar Pascu și intimatul I. Ionescu-Sever prin d-nii avocați N. Mițescu și I. Stoicescu.

Societate în comandită simplă. — Desfacerea ei. — Proces pendent. — Răspunderea comanditarului. — Menținerea lui în proces. — Art. 117 c. comercial.

Potrivit art. 117 din codul comercial, aportul în societățile comerciale în comandită simplă este gagiul creditorilor cari au contractat cu societatea.

Prin urmare, în urma desfacerei unei societăți în comandită simplă, comanditarul răspunde pentru angajamentele contractate de societate în limitele aportului său social, astfel că dânsul urmează să fie menținut în procesul intentat contra societății anterior desfacerei ei, fiind răspunzător de acele angajamente până la concurența mizei sale sociale, mai cu semă când se constată că dânsul prin actul de dizolvare a societății, survenit în timpul procesului, a retras din societate aportul său, care constituia tocmai gajul creditorilor societății. (*Cas. s. III decizia No. 218 din 19 Aprilie 1916, prin care s'a respins recursul făcut contra deciziei Curței de apel din București secția IV-a No. 11/916*).